

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit alatyöryhmän 1. Rikollisuus ja rikosasioiden käsittely sekä rangaistukset ja niiden täytäntöönpano ehdotuksista

-

2. Kommentit alatyöryhmän 2. Siviiliasioiden käsittely, sovittelu ja vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot ehdotuksista

Suomen Vuokranantajat ry kannattaa pääosin alatyöryhmän ehdotuksia ja niiden jatkoselvittelyä.

Oikeudenkäyntikynnyksen madaltaminen on kannatettava tavoite, ja se tulisi toteuttaa erityisesti oikeudenkäyntien kestoa lyhentämällä. Kustannusten osalta pieniin riita-asioihin voidaan asettaa vastapuolen tuomittavaksi maksettavien oikeudenkäyntikulujen yläraja. Ylärajan tulee kuitenkin olla intressiin ja prosessin vaiheisiin (kirjallinen/suullinen) sidottu. Mallia voitaisiin katsoa esimerkiksi Saksan järjestelmästä (RVG). Kulukatolla ei tule tosiasiallisesti estää osapuolta käyttämästä oikeudellista asiantuntija-apua. Vaikka kyse saattaisi olla euromääräisesti pienistä vaatimuksista, ei maallikoilta voida olettaa sellaista prosessiosaamista, että he selviäisivät oikeudenkäynneistä jatkossakaan ilman asiamiesapua. Emme myöskään pidä tuomioistuinten järkevänä resurssien käyttönä sitä, että tuomarit joutuisivat käyttämään aiempaa enemmän työaika maallikoiden ohjaamiseen. Esimerkiksi jos pienriitamenettelyn raja asetetaan 10 000 euroon, tulisi kulukaton olla 1000–5000 euroa. Tällaisella kulukatolla oikeudenkäyntikynnys madaltuisi nykytilaan nähden merkittäväksi, mutta mahdollistaisi silti avustajan tarkoituksenmukaisen käytön.

Suhtaudumme varauksellisesti kirjallisten todistajankertomusten käyttöön, sillä niiden luotettavuuden arviointi vastakuulustelumahdollisuuden poistuessa olisi haastavaa. Lisäksi pidämme jokseenkin ongelmallisena tuomarialoitteista sovintoehdotusta pääkäsittelyn yhteydessä näytön vastaanottamisen jälkeen. Sen sijaan pidämme hyvänä, jos tuomioistuinsovittelussa ja riita-asian valmistelussa (jolloin tuomari ei ole vielä perehtynyt näyttöön ainakaan syvällisesti) tuomari voisi tehdä sovintoehdotuksen. Pienriitamenettelyn ja tavanomaisen riita-asian menettelyn lisäksi ei tule

kehittää enempää erillisiä riita-asian prosessimuotoja (kohta 41). Pienriitamenettelyn on oltava varteenotettava vaihtoehto kuluttajariitalautakunnalle.

Hyviä konkreettisia ehdotuksia ovat tuomioistuimen järjestämä järjestäytymiskeskustelu sekä mahdollisuus ratkaista asia kirjallisen valmistelun perusteella nykyistä laajemmin.

3. Kommentit alatyöryhmän 3. Hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat ehdotuksista

-

4. Kommentit alatyöryhmän 4. Oikeudellinen neuvonta ja avustaminen ehdotuksista

-

5. Kommentit alatyöryhmän 5. Täytäntöönpano ja Ulosottolaitoksen toiminta ehdotuksista

-

6. Kommentit alatyöryhmän 6. Hallinto-, henkilöstö- ja koulutusasiat ehdotuksista

-

7. Muita huomioita Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

-

Ahsanullah Tarik
Suomen Vuokranantajat ry